

Till:

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Från:

Travtränarnas Riksförbund

Remissyttrande över betänkande SOU 2025:58 En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Travtränarnas Riksförbund (TR) är en politiskt oberoende intresseorganisation för Sveriges cirka 350 A-licensierade travtränare (professionella travtränare), spridda över hela landet. Tränarna driver näringsverksamheter, med externa hästägare som kunder, i syfte att utveckla travhästar till tävlingsindivider, och sedan bedriva tävling med dessa hästar. A-tränarnas verksamheter, som i dagsläget omfattar cirka 8 000 hästar uppstallade på jordbruksfastigheter, är en direkt förutsättning för ATG:s spelverksamhet, och därmed ATG:s försörjningsansvar för de för svenskt jordbruk betydelsefulla trav- och galoppспортnäringarna, samt även spelskatteintäkter på miljardnivåer för statskassan. A-tränarna sörjer för cirka 1 000 helårs arbetstillfällen i stallen. Årsomsättningen i A-tränarföretagen kan beräknas till två-tre miljarder kronor. A-tränarnas cirka 8 000 hästar har betydande ekonomiska synergieffekter inom jordbruk, veterinärvård, transportnäring och andra tjänster knutna till hästhållning och hästvälfärd, samt utgör grunden för avelsverksamhet och uppfödning av travhästar på kommersiell basis.

Travtränarnas Riksförbund tackar för möjligheten att yttra sig över ovanstående betänkande och lämnar här sina synpunkter:

1. TR står bakom remissyttrandet från LRF Hästs och Hästnäringens Nationella Stiftelse, samt ansluter sig även till HYN:s remissvar.
2. Speciellt vill vi peka på bristen på tillförlitlig och grundläggande statistik gällande hästnäringen, vilket även utredaren påtalat (förslag 2.10.1). Här anser TR att regeringen har ansvar för att tillse att förbättringsåtgärder vidtas skyndsamt. Tillförlitligt statistiskt underlag möjliggör faktamässigt väl underbyggda strategiska beslut gällande hästnäringen, och ökar förståelsen för hästnäringens stora betydelse ur flera olika aspekter, främst ekonomi, miljö, sysselsättning, landsbygds/jordbrukspolitik.
3. Hästnäringen som helhet är i ett ekonomiskt svårt läge, med kraftiga kostnadsökningar speciellt 2022-2023, vilka översteg den allmänna inflationen. För travsportens del belyses detta i utredningens kapitel 3.9.1.

Remissvar hästutredningen 2026-02-19

Redan före denna inflationschock var travhästnäringen vikande, med minskande antal aktiva hästar/uppfödare/hästägare/tränare. Det behövs därför snabba verkningsfulla åtgärder som förbättrar och förenklar näringsförutsättningarna runt hästuppfödning och hästägande. TR vill särskilt peka på utredningens kapitel 3:19 och den katalog på olika förslag som presenteras där. TR bedömer att en handlingskraftig regering snabbt kan vidta åtgärder i enlighet med förslagen i kapitel 3:19 som ger positiva återverkningar i branschens näringsförutsättningar. Att skyndsamt sätta Jordbruksverket på fötter avseende att utfärda nya föreskrifter runt den näst sista förslagspunkten (sid 242-243), som rör förenklingar i vardagen runt veterinärvårdsaspekter, ser TR som i det avseendet särskilt prioriterat.

4. Avseende utbildningsbehovet kan TR konstatera att A-tränarna generellt upplever rekryteringssvårigheter avseende kompetent arbetskraft i stallen (hästskötare). Nuvarande utbildningsinsatser har svårt att mäta med att motsvara att fylla nyrekryteringsbehovet. TR välkomnar därför rent allmänt satsningar som stimulerar ungdomar att utbilda sig inom hästnäringen, både på gymnasial och eftergymnasial/folkhögskole-nivå.
5. TR vill avslutningsvis peka på något som nämns mest i förbigående i utredningen (sid 91): Hästen som möjlig tillgång i Sveriges krisberedskap. I en (långvarig) krissituation, där det uppstår svårigheter för kommunikationer med motorfordon, skulle hästar utgöra en resurs som kan användas för att hålla samhällsfunktioner igång. Här finns högaktuella kunskaper att inhämta, från kriget i Ukraina. När drivmedel börjar ta slut, reservdelar till transportfordon saknas, och el/vägnät slås ut, kommer fyra järnskodda hovar, gummihjulsvagnar med skaklar, och människor med hästkunskaper, att göra skillnad för att samhällsfunktioner ska fortsätta fungera på lokal nivå. Dessutom ska man komma ihåg att hästar är en viktig del i att hålla svenska odlingslandskap öppna, vilket i en situation med svårigheter med livsmedelsförsörjning gör att odlingsbara arealer snabbt kan ställas om till livsmedelsproduktion. Utredningen innehåller inga konkreta förslag gällande denna del (krisberedskap), men TR vill uppmana regeringen att uppmärksamma möjligheten att (åter) införliva hästar som en del i krisberedskapsarbete- och krisberedskapsplanering, och initiera åtgärder syftande till detta. Utgångspunkten för att kunna utnyttja hästar för samhällsfunktioner i en eventuell framtida krissituation är att det finns en ekonomiskt sund hästnäring i "normaltid", sett både till volym och kvalitet – vilket ju utredningens förslag generellt är ägnade att syfta till.

För Travtränarnas Riksförbund 2026-02-19:

/JAN HALBERG, ordförande

LARS DAHLGREN, generalsekreterare